

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 15/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátkou JUDr. Silviou Kollárovou, Štúrova 29, Levoča, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 112/2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] [REDAKČNÝ ZNAČENIE], odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Silviou Kollárovou, Štúrova 29, Levoča, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 C 112/2011(ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalobcu účastníkom konania o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej správy, uplatnenej proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. O jeho žalobe z 12. júla 2011 rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 1 C 112/2011 z 21. novembra 2011 tak, že sťažovateľovi priznal nárok v sume 200 € s príslušenstvom a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Sťažovateľ podal odvolanie proti označenému rozsudku súdu prvého stupňa, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 6 Co 5/2012 z 28. mája 2013 tak, že potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (právoplatný 24. júla 2013, pozn.).

Sťažovateľ podal 20. augusta 2013 dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu na súde prvého stupňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) bez rozhodnutia dovolanie vrátil okresnému súdu prípisom z 8. decembra 2014 pod sp. zn. 5 Cdo 510/2014 z dôvodu jeho predčasného predloženia, keďže dovolateľ neuhradil poplatok za dovolanie. Následne okresný súd vyzval 15. decembra 2014 sťažovateľa na úhradu súdneho poplatku v určenej lehote a po jej márnom uplynutí dovolacie konanie zastavil uznesením sp. zn. 1 C 112/2011 z 9. januára 2015 z dôvodu nesplnenia poplatkovej povinnosti. Sťažovateľ podaním z 26. decembra 2014 namietal že, nemá zákonnú povinnosť zaplatiť vyrubený súdny poplatok. Proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 6 Co 58/2015 z 27. apríla 2016 tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil stotožniac sa s jeho argumentáciou a právnym posúdením poplatkovej povinnosti sťažovateľa. Sťažovateľ podal proti

uzneseniu krajského súdu z 27. apríla 2016 dovolanie, ktoré bolo najvyšším súdom odmietnuté ako procesne neprípustné uznesením sp. zn. 1 Cdo 163/2016 z 24. mája 2017.

Zo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom všeobecných súdov a ich označenými uzneseniami, ktorými bolo zastavené dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie a odmietnuté dovolanie v tejto veci. Predchádzajúca sťažnosť sťažovateľa bola uznesením ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 471/2017 z 20. septembra 2017 odmietnutá z časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu a z časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Sťažovateľ v (aktuálnej) sťažnosti okrem iného uvádza:

„V súlade s povinnosťou uloženou NS SR v jeho prípise zo dňa 08. 12. 2014 pre OS v SNV, tak ten vyzval výzvou zo dňa 15. 12. 2014 č. 1 C 112/2011-195 teraz označeného sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 40,00 Eur.

Na túto výzvu reagovala advokátka teraz označeného sťažovateľa písomnou námietkou z 26. 12. 2014, ktorá bola osobne doručená do podateľne OS v SNV dňa 29. 12. 2014 v ktorej uviedla, že predmetnú výzvu na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie považuje za nezákonnú a nedôvodnú s poukazom na konkrétne zákonné citácie zákona o súdnych poplatkoch platného a účinného v čase podania žalobného návrhu, pričom oslobodenie od platenia súdneho poplatku sa v súlade s ust. § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní...

K takto dôvodne a preukázateľne podanej námietke z 26. 12. 2014 súdy doteraz nezaujali žiadne stanovisko...

V odôvodnení svojho uznesenia o zastavení konania sa Okresný súd v Spišskej Novej Vsi oprel o prípis NS SR došlý dňa 12. 12. 2014, kedy NS SR vrátil spis súdu I. stupňa, pretože nebola splnená poplatková povinnosť, ktorá teraz sťažovateľovi vznikla podaním dovolania a súčasne NS SR uložil OS povinnosť vyzvať dovolateľa na zaplatenie súdneho poplatku s poučením o následku jeho nezaplatenia.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací v odôvodnení svojho uznesenia z 27. 04. 2016 uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a odkazuje naň.

Je ale preukázateľným faktom to, že ani Okresný súd v Spišskej Novej Vsi sa vo svojom už právoplatnom uznesení z 09. 01. 2015 a ani Krajský súd Košiciach vo svojom už právoplatnom uznesení z 27. 04. 2016 sa nijako nezaoberajú argumentmi uvedenými v nami podanej námietke z 26. 12. 2014, neaplikujú na daný prípad ust. § 4 ods. 1 písm. k/ a § 4 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch platného a účinného do 30. 09. 2012, ktorým sa deklaruje oslobodenie od platenia súdneho poplatku aj v prípade dovolania.

Mali sme za to, že obe sudy t. j. OS v SNV a KS v KE urobili právny záver bez toho, aby sa vysporiadali so zákonom o súdnych poplatkoch platným a účinným do 30. 09. 2012.

V tejto súvislosti trvajú prietahy v konaní a je stále nerozhodnuté o nami riadne podanom dovolaní z 26. 08. 2013 proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. 6 Co 5/2012-111 z 28. 05. 2013 v právnej veci náhrady škody - vyplatením nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej nesprávnym úradným postupom s prísl. a to v časti týkajúcej sa potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa.

Pritom sťažovateľ svojím listom zo 07. 12. 2017 požiadal OS v SNV o pokračovanie v dovolacom konaní na základe riadne a zákonne podaného dovolania vo veci samej z 26. 08. 2013 a súčasne priložil doklad potvrdzujúci zaplatenie súdneho poplatku vo výške 40,00 Eur.“

Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že:

„Práva [redacted] a to právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nečinnosťou Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi v konaní č. 1 C 112/2011 po riadne podanom dovolaní proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. 6 Co 5/2012-111 7611210650 z 26. 08. 2013 v právnej veci náhrady škody - vyplatením nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej nesprávnym úradným postupom s prísl. a to v časti týkajúcej sa potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa porušené boli a preto Ústavný

súd SR podľa čl. 127 ods. 2 druhá veta Ústavy SR prikazuje Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi vo veci riadne podaného dovolania z 26. 08. 2013 v konaní č. 1 C 112/2011 konať.

Ústavný súd SR priznáva [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000,00 Eur (slovom: desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd v Spišskej Novej Vsi povinný mu vyplatiť naraz v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia poštovou zloženkou na adresu jeho trvalého bydliska.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje žiadna zásadnejšia odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

Ústavný súd pri posudzovaní sťažností, ktorými sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej poskytuje týmto právam ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu týchto práv práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Ak v čase, keď sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nemôže dochádzať k porušovaniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. II. ÚS 55/02).

Ústavný súd v prvom rade pripomína, že sťažovateľ sa predchádzajúcou sťažnosťou v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 471/2017 domáhal preskúmania ústavnej akceptovateľnosti uznesení všeobecných súdov o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, jeho potvrdení odvolacím súdom a odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť najvyšším súdom, o ktorej ústavný súd rozhodoval vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom dospel k záveru, že sťažnosť je potrebné odmietnuť.

Sťažnosťou, ktorá je predmetom tohto konania, sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, keď podľa jeho názoru o jeho riadne podanom dovolaní z 26. augusta 2013 nebolo dosiaľ rozhodnuté napriek tomu, že sa listom zo 7. decembra 2017 adresovaným okresnému súdu domáhal pokračovania v dovolacom konaní a k listu priložil doklad potvrdzujúci zaplatenie súdneho poplatku. Ďalej argumentuje, že o jeho námietke proti vyrubeniu súdneho poplatku z 26. decembra 2014 nebolo rozhodnuté.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a jej príloh konštatuje, že argumentáciu o tvrdenej nezákonnosti vyrubenia súdneho poplatku obsiahnutú v námietke z 26. decembra 2014 sťažovateľ procesne relevantným spôsobom uplatnil aj v odvolaní proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie poplatku, o ktorom rozhodol krajský súd tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil nesprávnosť právneho názoru vysloveného sťažovateľom v odvolaní, ako aj v námietke. O ústavnej akceptovateľnosti postupu všeobecných súdov vo veci poplatkovej povinnosti sťažovateľa za ním podané dovolanie ústavný súd už rozhodol v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 471/2017. Zároveň je potrebné pripomenúť, že podanie sťažovateľa, ktorým vyjadril svoj iný právny názor na svoju poplatkovú povinnosť po vyrubení súdneho poplatku okresným súdom, nemá povahu takého procesného inštitútu, o ktorom by bol okresný súd povinný rozhodovať samostatným rozhodnutím. Podľa povahy a obsahu takéhoto podania ide o písomné vyjadrenie strany sporu, v ktorom prezentuje svoje stanovisko a právny názor na vznik poplatkovej povinnosti.

Sťažovateľovu argumentáciu týkajúcu sa porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá mala byť spôsobená nečinnosťou okresného súdu po podaní dovolania vo veci samej z 28. júna 2013, ústavný súd považuje za právne bezvýznamnú, pretože dovolacie konanie vo veci samej bolo právoplatne zastavené 17. mája 2016 pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie (uznesením okresného súdu sp. zn. 1 C 112/2011 z 9. januára 2015 v spojení s uznesením

krajského súdu sp. zn. 6 Co 58/2015, pozn.). K meritórnemu prejednaniu dovolania sťažovateľa najvyšším súdom nemohlo teda dôjsť pre nedostatok splnenia procesnej podmienky konania, na ktorú všeobecné sudy prihliadajú v každom štádiu konania ex offo. Okresný súd v zmysle pokynu dovolacieho súdu vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku a následne z dôvodu jeho nezaplatenia v určenej lehote konanie o dovolaní zastavil. Tým vykonal všetko, čo bol oprávnený, ale aj povinný vykonať. Za zastavenie konania teda nesie procesnú zodpovednosť sám sťažovateľ. Vzhľadom na uvedené v čase podania tejto sťažnosti ústavnému súdu nemožno vytýkať okresnému súdu nečinnosť v napadnutom konaní, pretože toto bolo už skôr právoplatne skončené. Na uvedenom nemôže nič zmeniť ani oneskorená úhrada súdneho poplatku za dovolanie, ktorú sťažovateľ preukázal okresnému súdu 7. decembra 2017.

Vzhľadom na zistenie, že v čase podania sťažnosti (15. decembra 2017, pozn.) bolo napadnuté konanie už právoplatne skončené, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatuje, že za týchto okolností by po prípadnom prijatí sťažnosti neexistovala reálna možnosť vysloviť porušenie sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia ústavou garantovaného práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2018